

Zíreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61

Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 45 szám.

Csütörtök

Cluj-Kolozsvár, 1932 augusztus 4

Nem sok jót várnak

még politikai körökben sem a kormány jövő tevékenységétől. Még a nemzeti-parasztpárt vezetői is kétesnek tartják, hogy a meglazult hitel és a visszaesett gazdasági életben rövidesen kedvező változás állhasson be. Átérzi mindenki, hogy az egyre súlyosbodó helyzetben a hangzatos szövegek vajmi keveset használhatnak.

Már pedig melyik politikai párt ígérhet ma egyebet, mint amit számos elődei már régen hangoztattak, becsületes közvagyonkezelést, emberséges elbánást minden adóalannal szemben és még sok ehhez hasonló, biztató ígéretet. Még nem volt kormányunk, amelyik ne ezekkel kezdte volna. Hogy mennyire tartották be az ígéreteket, azt — sajnos — már tudjuk.

Az adóprás mindenütt kisajtolta a kisajtolhatót, a gyárak az államnak dolgoztak, a munkás, a kereskedő, sőt még a szabadfoglalkozású egyén is az államnak keresett. De akkor még volt lehuzható bőrrünk és akkor még ígértek a kormányok, de ma már nem is ígérnek. A sorozatosan elhibázott gazdasági rendelkezések átkai csak most emelkednek ki félelmetesen a gazdasági élet romjai alól. Óriási összegeket tesz ki a konverzió okozta kár. A tönkretett hitelélet megbénította az ipart és megsemmisítéssel fenyegeti a kereskedelmet is.

Mit ígérhet most a kormány? Az üres zsebekből nem lehet elővarázsolni a megmentő összegeket. És amikor minden kötél szakad, még mindig van egy mentő szalmaszál, a föld, az istenadta termés. A kormánykörök remélik, hogy a gabonakivitel megment bennünket a pénz vásárlóértékének zuhanásától. Utolsó és gyöngye remény. Az idei jégverés, árvíz és gabonaroszdák okozta károk óriásiak. Meg lehetünk elégedve, ha nem fogunk behozatalra szorulni. Látják ezt a veszedelmet a kormánykörök is és sajtójukon keresztül felhívják az ország lakosságát, hogy csak azokba az államokba küldjenek pénzt, amelyekkel Románia tevékeny kereskedelmi összeköttetésben áll. Ez az utolsó menedék sokszor volt mentővára az összeomlásoknak a történelem folyamán, de akkor még lehetett hozni áldozatokat a közért. Ma már aligha lehet. Ezt azonban majd a nem nagyon rózsás jövő fogja megmondani.

Ostromállapot lesz újból Poroszországban

Hindenburg visszatér Berlinbe

BERLIN. Poroszország belügyminiszterének tegnap elhangzott kijelentésével kapcsolatban, amelynek értelmében a kormány elhatározta, hogy a legszigorúbb intézkedéseket fogja életbeléptetni a rend fenntartása érdekében, a „Der Angriff“, a nemzeti szociálisták hivatalos lapja jelenti, hogy a kormány elhatározta, hogy

Poroszországban újból életbe lépteti az ostromállapotot.

Csak így tudja kezében tartani azon eszközöket, amelyek rendkívüli időben szükségesek. A jelen ostromállapot azonban nem katonai, hanem polgári jellegű lesz.

Papen kancellár kijelentette, hogy mindent meg fog próbálni, hogy Németországot megmentse a pártpolitika dühétől. A minisztertanács jól megalapozott pénzügyi és gazdasági programmal lép az új kormány elé. Papen szerint ezt a programot bármiképpen is megvalósítja, ha épen az egész kormányval szemben is találja magát, mert ezután a pártok kicsinyes érdekei hidegen hagyják.

KÖNIGSBERG-BERLIN. Königsberg, Braunschweig, Schleswig, Holstein és Németország más városaiban a nemzeti szociálisták újból több merényletet követtek el. A barnaingesek politikai ellenfeleik lakásait feldúlták és különösképpen a kommunistákat és a szociáldemokratákat bombákkal és gránátokkal támadták meg. A sebesültek között van Kelet-Poroszország elnöke is. Legujabb értesüléseink szerint

Königsbergben a rendőrség ura a helyzetnek és több mint 40 embert tartóztatott le.

Ezek azonban a vallatások alatt minden felvilágosítást megtagadtak.

BERLIN. Tegnap volt az első birodalmi gyűlés. A gyűlésen Gayl belügyminiszter köszöntét fejezte ki a birodalmi kormánynak, miért a választásokat a legerélyesebb kézzel vezették le. Gayl után Bajorország, Württemberg, Baden, Hessen, Hamburg, Lübeck, Bremen és a rajnai tartományok képviselői szólottak. A képviselők ki-

jelentették, hogy meggyőződésük szerint Poroszország jelenlegi helyzete nélkülözi az alkotmányos alapot. Mindazonáltal országai nevében kijelentik, hogy készek a birodalmi kormánnyal együtt dolgozni.

A német birodalom belpolitikai helyzete várakozó állásponton van, mivel

Hindenburg, Németország köztársasági elnöke Neudeckből még a hét folyamán vissza fog térni Berlinbe.

Eszerint a német politikai élet csak Hindenburg visszatérése és Papen egyhetes szabadságának lejártá után fog igazában megindulni.

BERLIN. Lengyelország meghatalmazott minisztere tegnap jelentkezett Berlinben a birodalom külügyminiszterénél s kormányának tiltakozó iratát nyújtotta át azon sajnálatos incidens következtében, amely Varsóban történt, hogy a német meghatalmazott miniszter varsói lakásáról a lengyel zászlót letépték. Neurath német külügyminiszter visszautasította a tiltakozó iratot és kijelentette, hogy ezt az ügyet már megvizsgálta és Rintelen meghatalmazott varsói minisztertől olyan választ kapott, hogy a lengyelek által incidensnek minősített tény a nemzetközi jogok alapján történt.

Leirhatatlan sértések között folyik az igazolási vita

Kolozsvári képviselők éles összetűzése Lupuékkal

BUCURESTI. A kamarai viharos jelenetek az igazolási vita során annyira elfajultak, hogy főleg az erdélyi és regáti képviselők folytonosan összetűznek. A veszekedések hevében

olyan durva sértéseket és gorbaságokat vagdosnak a honatyák egymás fejéhez, amik már leirhatatlanok s amiket a nyomdafesték sem bír el.

A bukaresti lapok most már erőlyesen sürgetik Maniu eljövételét, hogy csináljon ebben az éktelen zűrzavarban rendet, mert különben nem lesz parlamenti munka.

A kamara délutáni ülésén Cuza korelnök elnökölt. A liberálisok egymásközi szóváltása után Leonte Moldoveanu tiltakozott ama beállítás ellen, hogy ő erdélyi szökevény.

Ezután áttértek az igazolási vitára. Dr. Buteanu Aurel, a kolozsvári „Patria“ szerkesztője felolvassa annak az 54 megyének a listáját, amelyek ellen nem nyújtottak be contestációt, mire a kamara e megyék mandátumait igazoltaknak deklarálja. Majd a kifogásolt megyékre kerül a sor.

Popov Adonis kolozsvári ügyvéd

(Lupu párti) szerint Alsófehér megyében súlyos szabálytalanságok történtek, pedig itt Maniu volt a listavezető, akinek erre nem volt szüksége. A mi drága Erdélyünk nem érdemli meg az ilyen elbánást. Egy kormánypárti: Hiszen ön nem is erdélyi.

Lupu, mint veszett farkas

Popov: Talán Erdély nem annyira az enyém, mint az öroké?

Ezután kortesverseket olvas fel, amelyeket pártjának vezére ellen írtak és amelyekben Luput

veszett farkasnak állítják be

és idegennek, aki tönkre akarja tenni az országot.

Pavel Pavel, a „Patria“ munkatársa közbeszól.

Popov Adonis: Maga ösztöndíjjal volt Párisban sajtóattasé!

Lupu: Maguk a regát ösztöndíjain utazgatnak.

Nagy zaj támad erre, mire Lupu súlyosan sértő kifejezést kiált a kormánypártiak felé. Erre még nagyobb zavar keletkezik, a többség Luput fenyegeti, Cuza a nagy zajban felfüggeszti az ülést.

Szünet után Cuza kéri, hogy a kedélyek csillapodjanak, mert így

magyon el fog huzódni az igazolási vita.

Popov Adonis idéz Pavel Pavelnek egy Gogáról szóló röpiratából.

Mihailescu (gogista): Hogy engedhette meg magának ez a fiatal ember, hogy így írjon egy nagy román emberről?

Pavel Pavel: Ki az a nagy román?

Mihailescu: Szentelen!

Pavel Pavel: Maga az!

Popov Adonis folytatva beszédét, kijelenti, hogy nem kételkedik Vajda intencióinak tisztaságában, de azt a demagógiát, amit a nemzeti-parasztpárt csinált Erdélyben (nagy derűtség) az ő tudta nélkül csinálták. Elsősorban a „Patria” s munkatársai, élükön Hatieganu Emillel.

Hatieganu Emil miniszter felugrik: Maga azt hitte, nem vagyok itt, hogy ilyesmit merészkedik állítani. Amit a „Patria” írt, azt aláírom, de maguk jobb, ha hallgatnak, ha demagógiáról van szó.

Popov: Valósággal irredenta manifestációkat készítettek a regátiak ellen.

A bihari választások sorsa

Hegedüs Nándor szót kér a biharmegyei választásokhoz, de nem kapja meg a szót, mert nem nyújtott be írásban kontesztációt, mint azt a házszabályok előírják.

Popa Ádám kormánypárti, volt kolozsmegyei prefektus válaszol Popovnak. Lupunak nem volt erkölcsi bátorsága, hogy ő terjesszen elő kontesztációt Maniu ellen.

Lupu nem akarja Maniu mandátumát, de hangot kell adni mindannak, ami történt.

Pavel Pavel közbeszól.

Lupu: Maga hallgasson, maga szemtelen.

Pavel: Lupu ur, nem fogom tűrni a maga sértegetéseit.

Lupu terrorizál

Augustin Popa kormánypárti: Igen Lupu ur, elmúltak az idők, amikor ön terrorizálhatja az egész parlamentet. Nem fogjuk engedni, hogy ön a parlament méltóságát lealacsonyítsa.

Lupu: Maga nem tud románul.

Augustin Popa: Nem fogadok el öntől leckét a románságomból. Kortesversekkel akarja ön a választások szabadságát kétségbevonni?

Nagy zaj Lupuék oldalán, akik a padokat verik és követelik Popa rendreutasítását.

Óriási zaj. Az elnök berekeszti az ülést.

A csiki mandátumot igazolták

BUCURESTI. A szenátus ülésén Gyárfás Elemér a csikmegyei szenátorválasztás ügyében kérte a vizsgálat megindítását. A szenátus azonban elvetette a javaslatot és igazolta a mandátumot.

Hétfőn alakul meg az új kormány

BUCURESTI. Politikai körök véleménye szerint Vajda lemondása után 2—3 nap múlva megalakul az új kormány. Miután a lemondásra csak pénteken vagy szombaton kerül a sor, az új kormány hétfőn vagy kedden alakul meg, mert az uralkodó szerdán nyári tartózkodásra Szinájába költözik. A parlament egyébként Vajda lemondása után, az új kabinet megalakulásáig néhány napra elfogják napolni.

Olimpiász

Ma befejeződnek a szabadstílusú birkózás olimpiai küzdelmei

LOS-ANGELES. Az olimpiai küzdelmek mai programján a szabadstílusú birkózás döntőküzdelmei szerepelnek. A magyar versenyzők az előmérkőzések során igen szépen szerepeltek és a döntőbe jutva legesélyesebb favoritjai az olimpiásznak. Ugyancsak ma kerül lebonyolításra a diszkoszvetés elő- és döntő küzdelmének. A magyarok részéről Madarász Endre, Remecz József és Donogán István indulnak, akik igen jó formában vannak. Remecz vagy Donogán győzelme nem lenne meglepetés. Valószínű, hogy az első helyeken a magyarok fognak osztozkodni. A versenyek további programja a következő: Modern pentatlon (épélvívás), törvisás egyéni, 200 m. síkfutás középdöntő, rudugrás elő- és döntő mérkőzések, 80 méteres gátfutás hölgyek részére, előfutam, 110 m. gátfutás döntő, 200 m. síkfutás döntő, 1500 m. síkfutás előfutamok.

Petneházy magyar versenyző szerencsével menekült meg a haláltól az olimpiai lovaglőversenyen. Tegnap kezdődtek meg a modern pentatlon küzdelmei a lovaglőversenyekkel. A verseny életveszélyesen nehéz terepen dőlt el. A versenyzők közül csupán háromnak sikerült sérülés nélkül célba érkezni. Petneházy Imre főhadnagy, aki egyik magyar résztvevője volt a versenynek, nagyon gyenge lovat kapott, amely nem bírta a nehéz versenyt. Az egyik akadályon a ló elbotlott, hatalmas ívben előrepült. Kevesen mullott, hogy a ló nem zuhant Petneházra.

Jessup amerikai diszkoszvető világrekorder Remeczről. Jessup, a híres amerikai diszkoszvető világrekorder nyilatkozott Remecz József magyar diszkoszvető bajnok olimpiai esélyeiről. Jessup nyilatkozatában kijelentette, hogy legelőbb ellenfelének tartja és az olimpiáson jó eredményt vár tőle.

Szemét, bűz és fertőző betegségek veszélyeztetik a Bulgária-telep lakóit

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Bulgária-telep legelején mindjárt a vasúti töltés mellett huzódik el a Calafat-ucca, amelynek lakói az utóbbi évek során szinte hetenként vezettek küldöttségeket az illetékes hatóságokhoz s készítettek különféle beadványokat, de eredmény nélkül. Pedig az ucca lakóinak jogos, talán az egész város területén a legjogosabb panasza van. Valaha régen, amikor még ezen környék csak mező és szántóföld volt, ide telepítették le a pócegödörtisztító cigányokat.

Azóta már hosszú évek teltek el s a város periferiáin a házsorok és az új uccák százai épültek fel s többek között ez a terület is beépült, sőt talán a kolozsvári utjalepek között ez a leghatalmasabb. A cigánykolóniát egyszerű, csinos házak környékezik s kívülről csak az elviselhetetlen bűz különbözteti meg a többi külvárosi uccáktól.

Az ucca lakói többször kérték, hogy a cigányokat az éjszakai munkájukhoz használatos szekerekkel

együtt a város eddig még beépítetlen részére helyezték. Érdemes volna végre komolyan venni ezen

A Calafat-ucca lakói adófizető munkásemberekből állanak, akik joggal elvárják, hogy ezen súlyos sérelmük a legsürgősebben orvoslást nyerjenek s nem lehet őket csak azért halálra ítélni, mert a közigazgatási labirintusában elvesztődnek jogos panasz-beadványaik.

ucca panaszát s bizottságot küldeni ki, amely bizottságnak a következő megállapításai lehetnének:

A Calafat-ucca 28. számú ház udvarán — amely terület a cigánytelep — a mostani rendkívül meleg napsütésben a trágya lerakódásos szekereken verődnek vissza a nap izzó sugarai. Természetes, hogy a napsugár melegítésétől a szekerekből kiáradó bűz meghatározódik s elviselhetetlené teszi több száz méter területen a levegőt, amely ennek következtében telítve van a fertőző betegségek csíráival. A kiszálló bizottság meg-

állapíthatná azt is, hogy bár az udvaron záros színek vannak, a szekereket a nap sugarai elől még tévedésből sem szokták ide betolni.

Ugyancsak nem mindennapi látvány a kiszálló bizottság részére az udvaron játszadozó szurtos cigánygyerekek szórakozása sem, akik bujóska s más hasonló játékok céljaira használják fel az éjszakai munkához szükséges undorítóan piszkos szekereket. A játszadozó gyermekcsereg játékaik színt helyét átteszi az uccára, ahol a betegségeket elterjeszti az ucca lakói s főleg a betegségekre inkább fogékony, fejlődő gyermekek között.

Lindberghék visszaköltöznek a halál-villába

NEWYORK. Lindberghék hopewelli villáját újra megnyitották. Mint ismeretes, az oceanrepülő ezredes és felesége akkor költöztek el a tragikus emlékü házból, amikor elrabolt bébijük holttestét megtalálták és elhamvasztották. A házban újra személyzet tartózkodik. Lindberghné egyelőre nem látogatott el Hopenwellbe, de valószínűnek tartják, hogy szeptember elsején — miután gyermekének megszületését augusztusra várja — ő is visszatér az elhagyott házba.

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, augusztus 4.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19:10: A hangverseny folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20:40: Gramofon. 21: Marie Lydia Ciolac énekel. 21:20: Szimfonikus hangverseny gramofonon. 22: Előadás. 22:15: A hangverseny folytatása. — Budapest. 11:15: Honvédszenekar hangversenye. 14: Déli harangszó. 14:05: Hangverseny. 18: Emlékezés Mikszáth Kálmánra. 19: Szalonzenekari hangverseny. 20:30: Farkas Jenő cigányzenekara. 21:30: Tömörkény István: Dugott bál. Elmondja Kabók Győző. 22: A német opera mesterei. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 23:45: Engel István zongorahangversenye. 24:30: Gutenberg György szalon- és jazz-zenekara. 1:15: Rácz Zsiga és cigányzenekara. — Bécs. 13:30: Gramofon. 15:10: Áriák és dalok gramofonon. 17:20: Hangverseny. 18:50: Winternitz-zenekar. 22: Hangjáték. 23:55: Táncczene.

Vegye meg Ön is a mindegyik késő délután megjelenő

Jóestét!

Ára 1 lej.

4 tömör oldalon gyorsan és biztosan informálja a legújabb hírekről.

Egyetlen délutáni napilap!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Reg. Ferdinand 64—66. Telefon: 61. (Mayer-nyomda.)

Apróhirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

Meghízható, tevékeny fiatalembert keresünk irodai és szervező munkára. Cím a kiadóhivatalban.

Szépfejkvő házas telek, nagyon szép gyümölcsös eladó a Szondi-uccában. Értekezni Szabónál, Farkas-ucca 8.

Írógépet keresek bérbe. Cím a kiadóban. 60.000 lejig Albina bank betétkönyvet vásárolnék. — Cím kiadóban.

Külön bejáratú szépen butorozott szoba, ort. kos. ellátással minden elfogadható árban azonnalra kiadó. C. a kiadóban.

Gobelin himzések és különféle kézmunkák eladók. Cím megtehető a kiadóban.

Szoba konyhás, új adómentes házastelek elutazás miatt olcsón eladó. Dalos-ucca 24. sz.

Két szépmintájú perzsa szőnyeg eladó. Cím a kiadóban.

6 személyes ezüst evőkészlet eladó. Cím a kiadóban.

KIADÓ aug. 15-ére egy két szoba, konyha, fürdőszoba lakás. Értekezni a Str. Fantanelei (vált Vasvári Pál-ucca) 56. sz. alatt

Lapelárusítókat magas jutalékkal felvesszünk!

Szamosujvári, csabai, debreceni

száraz kolbász, prima minőségben a legolcsóbb
napi áron beszerezhető

DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Augusztus 4. Csütörtök. Róm. kath. Domokos. Prot. Domonkos. Görög. Sf. 7. tin. Efes. Izr. 2. Ab.

Jóreggelt!

Maniu Gyula elfogadta a nemzeti-parasztpárt elnökségét, de még habozik a kormányelnökség kérdésében. Szerencse, hogy nincs egy harmadik elnökség is...

— Meg vagyok róla győződve, hogy a személyi ambíciók és aspirációk az új kormányalakításnál nem fognak tekintetbe jönni, mondotta Mihailache. Mi akar ez lenni? Kánikulai tréfa?

Maniu kijelentette, hogy még eddig sem ellenzékben, sem kormányon nem volt... Szóval eddig ég és föld között lebegett, mint Mohammed koporsója...

Olimpiász.

— Olvasta? A losangelesi olimpiász pentatlon versenyén a magyarok pontatlanok lettek...

A nemzeti-parasztpárt bukaresti gyűlésén az alelnök kijelentette, hogy ezen túl péget vetnek a képviselői kijárássok. Erre egy új képviselő izgatottan ezt kérdezte:

— Merre van itt a kijáráss?

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint változékony aránylag hűvös idő várható nyugati szelekkel különösen délen és keleten zivatarokkal.

— **Inspekción győgszertárak.** Dr. Kohn (Főter), Somlea. (C. R. Ferd.), dr. Cseresznyés (Cal. Vict.).

— **Az új iskolai év szeptember 15-én kezdődik.** Gusti közoktatásiügyi miniszter körrendeletet küldött az összes romániai középiskolák igazgatóságaihoz. A közoktatásiügyi miniszter e körrendeletben közli, hogy az 1932—33. iskolai év kezdete visszavonhatatlanul szeptember 15-én lesz.

— **Megalakult az üveg- és porcellánkereskedők szakosztálya.** Tegnap este tartották meg a kolozsvári üveg- és porcellánkereskedők szakosztályi alakuló gyűlésüket a Kereskedő Tanács helyiségében. A Kereskedő Tanács elnöksége részéről Sallak Dezső és Rózsa Mór alelnökök vettek részt, akik a szervezkedés céljait ismertették. A megjelentek kimondották a szakosztály megalakítását, majd megválasztották a szakosztályvezetőt. Elnök: Kerekes Ernő, alelnökök: Ausländer Lajos és Weimann Miksa, titkár Klein Samu lettek. A szakosztály foglalkozott több szakmai kérdéssel és elhatározta, hogy a jövő héten, kedden este negyed 8 órakor tartandó ülésen munkaprogramot állít össze a szakmát érdeklő kérdésekre vonatkozólag és azonnal intenzív munkába lép annak végrehajtása érdekében. A cukorka- és déligyümölcskereskedők alakuló ülését a jövő hétre halasztották el több tag elfoglaltsága miatt.

Ma dől el véglegesen a Maniu-kérdés

BUCURESTI. Maniu Gyula átvette pártjának vezetését s most már a többségi közvélemény, de különösen Maniu politikai barátai abban fáradoznak, hogy fogadja el a kormányelnökséget is. Elfogadja-e vagy sem? Ez a jelenlegi helyzet legidősebb kérdése.

Ha figyelemmel kísértük Maniu eddigi kijelentéseit, meggyőződhetünk róla, hogy pártja vezetését vállalja, de a jövő kormány feje nem akar lenni. Ez nem csak a mi véleményünk, hanem a nemzeti-parasztpárt vezetőférfiainak is, akik Maniu beszéde alapján kedvetlenül vonták le ezt a következtetést.

Pedig meggyőződésük szerint ez országot tarthatatlan helyzetből

Maniun kívül senki sem tudja kiszabadítani. Egy bukaresti liberális lap szerint Maniu rövid időn belül elhagyja a fővárost és Badacsonyba utazik, mert politikai misszióját befejezettnek tekinti abban a pillanatban, amikor kijelölte azokat a politikusokat, akik a jövő kormányában résztvesznek. A nemzeti-parasztpárt vezetői határozottan megcáfolják a liberális lap értesülését.

Maniu egyik bizalmasa kijelentette, hogy a kormánypárt azért fog harcolni, hogy vezérét az élen láthassa. Mindenesetre ma, de legkésőbb holnap a helyzetnek véglegesen tisztázódni kell, mert Vajda kormányának lemondása küszöbön áll.

— **Felakasztotta magát a fogdában egy magzatelhajtásért letartóztatott orvos.** A csendőrség két tagja megjelent a Reich Péter csenádapácsi orvos rendelőjében és tudomására hozták, hogy magzatelhajtási ügyben feljelentés érkezett ellene s ezért szükséges a kihallgatása. Dr. Reich a csendőrök eljárásában, ugylátszik, valami hibát látott, mert megtagadta a kért fölvilágosítást, mire a csendőrök bekísérték a községi fogdába. Másnap délután a csendőrök a fogdában felakasztva találták az orvost. Megállapították, hogy dr. Reich előzőleg tüt szurt a nyakába, majd nadrágszíjára felakasztotta magát. Dr. Reich Péter 32 éves fiatal orvos volt, akit a környéken mindenütt szerettek.

— **Holnap lép életbe az ideiglenes osztrák-magyar kereskedelmi szerződés.** Magyarország s Ausztria között az ideiglenes kereskedelmi szerződés létrejött. A szerződés augusztus 5-én lép életbe és augusztus 19-ig tart. Az ideiglenes megállapodás rendezi a létszükségleti cikkek Magyarországból való behozatalát és ugyancsak az egyes iparcikkek Ausztriából való behozatalát. Egyidejűleg intézkedések történtek az idegen forgalom megkönnyítése érdekében.

— **Előkészítik a nemzetközi világgazdasági kongresszust Genfben.** A nemzetközi világgazdasági kongresszus elnöke felszólította Amerikát, Angliát, Franciaországot, Japánt és a többi államokat, hogy az előkészítő bizottságba küldjék ki megbízottaikat s jelentsek be azt a két-két tagot, akiket a kongresszusra ki fognak küldeni, hogy a lajstromot elkészíthessék. A bizottság a közeljövőben össze fog ülni. A kongresszus ideje előreláthatólag össze fog esni az amerikai elnökválasztások idejével.

— **Hadüzenet a kezét csókolomnak.** Csehszlovákiában megalakult a köszönési reformklub. Minden klubtag, aki megtéved és azt mondja valakinek, hogy „kezét csókolom nagyságos asszony“, ahelyett hogy „jónapot asszonyom“, 20 fillér büntetést fizet. A köszöntési reform hívei azzal érvelnek, hogy ma már csak a szláv és keleteurópai országokban uralkodik ez a köszönési mód. A nagy kultúrmeteknél már rég nincs kezét csókolom. Hir szerint Ausztriában is meg fog alakulni a kezét csókolom elleni klub.

— **A cionista kongresszus megvan elégedve Anglia palesztinai politikájával.** Az elmúlt napokban volt meg Londonban az ugynevezett kis cionista kongresszus, amelyet a nemzetközi kongresszus előfutárjaként tartanak meg. A kongresszuson, ami a cionisták akcióbizottságának az egész világból küldött képviselői résztvesznek, dr. Motzkin Leó elnökölt. A kongresszus foglalkozott azzal az amerikai javaslatl, amely szerint a legközelebbi időben Genfben zsidó világkongresszust hívjanak össze, amely a zsidóság veszedelmes anyagi helyzetével és az antiszemitizmus folyton növekedő veszedelmével foglalkozzék. Az amerikai javaslatot dr. Brodecky egyetemi tanár ismertette, aki részletesen foglalkozott Anglia palesztinai politikájával is. Előadta, hogy az angol palesztinai politikában jelentős változás állott be és az új angol kormányzó úgy a zsidók bevándorlása, mint a földbirtokvásárlások kérdésében sokkal enyhébb álláspontot foglal el, mint elődje. A kolonisták élet- és vagyonbiztonságát az angol hatóságok mindenképpen megvédelmezik, ami Mac Donald belátó politikájának következménye.

— **Kik lesznek a kamara alelnökei.** Az erdélyi kormánypárti politikusok tegnap értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a kamara alelnöki tisztségére Manu lelkész és dr. Socol Aurel, kvestor Lázár Illést, jegyzőkké Bozdogot és Cosmat jelölik.

— **A kormány új törvényjavaslatokat készít.** A kormány ez ülészkabn törvényjavaslatot nyújt be a költségvetés módosításáról és a konverziós törvény reformjáról. A pénzügyminiszter viszont több adó-nem leszállítását vette tervbe. A vonatkozó törvényjavaslatokat a jövő költségvetéssel egyidejűleg terjesztik a parlament elé és január elsejével lépnek életbe.

— **A kolozsvári Magyar Dalárda kerti táncmulatsága.** Augusztus 6-án este, fél 9 órai kezdettel, a Komjátszeghy-kertben (Monostori-ut 30. sz.) rendezi a kolozsvári Magyar Dalárda ez év legnagyobb szabású kerti-mulatságát. A táncmulatság jövedelme a dalárda külföldi utazási alapját gyarapítja, épen ezért a dalárda vezetősége kéri mindazokat, akik a magyar dal kultuszát szeretettel karolják fel, támogassák őket ebben a nemes törekvésben.

— **A tekéző sportszövetség hírei.** A Szövetség vezetősége a Kovács-féle pályán a KAC tekézőcsapat estélyén egy 5 lámpásos gépet állított fel és fogta a frankfurti leadó helyszíni vételét egy tekéző pályáról. Ebből megállapítható, hogy a német tekéző-élet sportbelileg azonos a nálunk üzött gyakorló estélyekkel. A Románia tekéző csapat áthelyezte gyakorló estélyét a Kovács-féle pályára és ott hetenként kedden este játszik. — Szombaton este az FTC és Avram Jancu között zászlócserevel, 8-án, hétfőn pedig Solid és Avram Jancu revánsa lesz az Orosz-pályán.

— **Egy szemérmes arab kedélyes esete a fogházörökkel.** Az egyik párisi fogházban izgalmas órákat okozott tegnapelőtt egy szemérmes arab, Mahmud ben Mustafa, aki vasárnap a fürdés idején elkeseredetten kiabálni kezdett, hogy ő nem vetkőzik le, mert szégyeli magát. A fogházörök erre megragadták, le akarták tépni a ruháját. A hatalmas erejű arab egy pillanat alatt leütött három fogházőt, majd felkapott egy hatalmas vasdarabot és az egyik sarokba ugrott: „Hagyjanak békében, megölök mindenkit, aki közel jön“ — ordította. Mikor látta, hogy a fogházörök csapatát megerősítik, felkapott egy fürdőkádát és közéjük vágta, többőt megsebesített. Végül a fogházörök vizsugarakat bocsátottak rá és addig öntözték amíg megadta magát. Így aztán mindkét félnek igaza lett, az arab megfürdött és mégsem kellett levetkőznie.

— **Fájdalom nélkül főnek meg ezentul a rákok.** A massachusettsi állatvédő liga egyik ülésén az egyik állatvédő felvetette a kérdést: hogyan lehetne a rákot megfőzni úgy, hogy a szerencsétlen állat ne tudjon arról, hogy most őt elevenen főzik meg. Végül is kimondották, hogy a rákot először enyhe melegvízbe kell tenni. A langyosvízben a rák teste elszibbad és ezt az alkalmat kell felhasználni arra, hogy a vizet felforraljuk. A forralást a rák már nem érzí, mert eszméletlen állapotából átköltözik a másvilágba, — illetőleg az ingyencek gyomrába. Elhatározták, hogy az új rákfőzési módszernek propagandát csinálnak.

— **Összejátszott a kasszafurókkal a kirabolt bank aligazgatója.** Már teljesen bebizonyosodott, hogy a Cseh Iparbank fiókjának aligazgatója, Jaroslav Kalfus összejátszott a kasszafurókkal. Az aligazgató kétnapos kihallgatás után megtört és bevallotta bűnét. Elmondta, hogy már régen gondolt arra, hogy kifizetné saját bankját. Megismerkedett egy Heckl nevű rovtömlő emberrel, aki összehozta Josef Karasek hivatásos kasszafuróval. A lopott pénz felét a betörő, másik felét az aligazgató kapja, Heckl pedig a közvetítésért províziót kap. Karasek azonban megcsalta megbízóját és az egész lopott pénzzel, 168.499 cseh koronával megszökött. A nyomozás során kiderült, hogy az aligazgató, aki fiatal házass és egy gyermek apja volt, kettős életet élt. Viszonya volt egy férjes nővel és most azt mondja, hogy ez a nő döntötte bűnbe.

EGYSZERŰ tiszta és olcsó butorozott szobát keresek a Ferenc József-ut közeliében. Levelet „Gyors“ jellegre a kiadóhivatalba kérek.

Sebő Miklós a legkedveltebb dalénekes minden este a Metropolban énekel!

EGY REJTÉLYES PÁRISI BÜNTETT

Budapesti francia bűnügyi rovat

(10.)

A kapu két oldalára függesztett, óriási hirdetmény fennen jelentette, hogy farsang vasárnapja tiszteltetűre álarcosbál fog tartatni, megjelentésekkel, minő a pokoli négyes, tombola és zárgalopp görögtüz mellett.

— Lépünk be, — mondá a kiáltó Rajmund.

Beléptek.

Hosszu, széles sétányon mentek végig. Beléptek az első szobába, ahol a pénz- és ruhatár volt.

Végre nagy tolakodás után a bálterembe értek.

Ez a terem óriási magtárhoz hasonlít, szűk, hosszú, alacsony tetű és kimondhatatlan díszítékekkel van ellátva.

A terem végén emelvény van, melyre három lépcső vezet.

Itt a komolyabb vendégek szoktak inni.

A tánchelyet korlát veszi körül, melyen belül asztalok állanak.

Midőn a két ifju belépett, a bál tetőpontját érte el.

A fuvó-hangszerek fülhasító larmája után, kétszáz nő és férfiú neki pirulva, lihegve, valóságos örvényező rohammal táncoltak.

Az asztalok körül pedig összeszűrülva, tolongva háromszáz mind két nembeli vendég, nagy kancsókból itta a sört, vagy pedig kiolthatatlan szomjúsággal ürité a rop-pant boros poharakat.

A forróság kiálthatatlan volt, a gázlámpák sértették a szemet, a bűzhödő levegő fojtotta a torkot.

A tánchelyről szünet nélkül emelkedtek a porfellegek, válságos pörögést képezve a tömeg fölött.

Ámbár a hirdetmény álarcos vigalmat jelentett, de azért csak kevés álarcost lehetett látni a zöld színű kétséges kabátok közt.

És minő álarcosok!

Névnélküli cicomák, szennyes, kopott, foltos rongyok, amik évek óta farsangtól-farsangig ékesítik a tivornyázók testét.

Rajmund, akit ez a szokatlan látvány sértett, megállt az ajtóban és nagy megerőltetésbe került, hogy vissza ne forduljon.

Szerencséjére az orvos edzettebb volt.

— Menjünk! menjünk! — szolt Rajmundhoz, mert ha itt maradunk, agyontipornak és öt perc múlva civódásba elegyedünk. Kereszünk szabad asztalt, ahonnan, ha lehet, mindent láthassunk.

Végre nagynehezen találtak egy asztalt, az emelvényen, oly helyen, ahonnan az egész termet beláthatták.

Alig ültek le, amidőn pincér közeledett, kérve, hogy mit parancsolnak.

— Hozzon sört, — mondá az orvos.

A pincér valóságos ángolnaként surrant el a tömeg közt, miközben derekasan használta könyökét.

Nemsokára meg is jelent egy palackal és két pohárral.

Mielőtt azonban töltött volna, mondotta:

— Egy frank, még pedig előre.

Az orvos minden megjegyzés nélkül fizetett; azonban ezen ocsmány figyelmeztetés végképen kihozta sodrából Rajmundot.

(Folytatása következik.)

Zajos családi botrány a Fellegvári-úton

Megverte a feleségét a goromba férj, az asszony beszeszelt és ledőlt egy uccai nő

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap a késő esti órákban hangos botrány verte fel a Fellegvári-úti 48—50. szám alatti lakások csendjét.

Marosán Gyuriné összeverekedett a férjével, aminek az lett a következménye, hogy az alaposan helybenhagyott asszony elkeseredésében sirva tért be a közeli korcsmába. Ott addig ivott, amíg a sirása elmúlt és keze ökölbe szorult. Mikor már tökéletesen beszeszelt, elhatározta, hogy bosszút áll az elszenvedett ütlegekért. De azért csak tovább ivott. Egyszer csak küldöttség jelent meg a söntés előtt és hírül hozta a férj üzenetét: Nem szabad adni több italt Marosán néni-nek, mert az ura nem engedi, hogy felesége részeg legyen. Ezzel a küldöttség karonfogta a bosszuvágyó asszonyt, hogy hazavigye.

— Inkább a halál! — jelentette ki a brutalizált feleség, — de ah-

hoz a vademberhez nem megyek haza.

Hogy ígéretét beváltsa, kiszabadította magát támogatói kezei közül és dühösen neki indult a sötétségnek.

Ökölbe szorított kezeit magasra emelte és mert Dénes Mária uccai nő meg mert állani előtte,

ugy vágta mellbe a leányt, hogy a beteges teremtés az utszéi sáncon át egy kórákásra esett.

Nem birt felállani, csak jajgatott, amíg a botrány nézői felemelkedtek és bevették a lakására. Marosáné azonban nem sokat tördött áldozatával, sietve tovább állott, dühöngve, fenyegetőzve.

A súlyosan megsebesített nőhöz kihívták a mentőket, ahonnan dr. Matache szolgálatos orvos szállott ki a helyszínre és Dénes Márián esés miatt szenvedett súlyos testi sértést állapított meg.

Nagyobb adag orvosságtól rosszul lett egy öngyilkosnak hitt Madách-uccai fiatalleány

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Madách-ucca lakói szerdán délután egymásnak adták a hírt: a 34. szám alatt öngyilkosság történt. A beavatottak az öngyilkosság központjába egy a 34. számú házban lakó fiatal leányt állítottak be, akit — állítólag veronálmérgezés tünete között — orvosi intézkedésre be-szállították a kórházba. A hír szerencsére ebben a formában nem fedte a valóságot. Fülöp Ida, aki

hosszabb ideje betegeskedik, tévedésből nagyobb adagot vett be orvosságból, amitől rosszul lett s hozzátartozói az ebből származható esetleges következmények megelőzésére beszállították a kórházba. Az idejében igénybe vett orvosi segítség elejét vette komolyabb bajnak s a fiatal leány, bár állapota elég súlyos, már túl van a veszélyen.

Kommunisták tüntettek a frankfurti magyar konzulátus előtt

MAJNAFRANKFURT. A frankfurti kommunisták az éjszaka ajtaütésszerű tüntetést rendeztek a frankfurti magyar konzulátus épülete előtt. A kommunisták hirtelen felvonultak az épület előtt, majd

nehéz kövekkel, amelyeket fenyegető levelekbe csavartak, bezúzták az ablakokat és elmenekültek. A fenyegető levelekben a frankfurti kommunisták tiltakoznak Sallai és Fürst kivégzése ellen.

Román-bolgár vegyesbizottság vizsgálja ki a két legyilkolt román határőr ügyét

GIURGIU. Azzal a hírrel kapcsolatban, amit annak idején a „Jóreggelt!” közölt, amely szerint Greaca közelében eltűnt két román határőr, a következőket közölhetjük. A két határőr a Duna partján teljesített szolgálatot, észrevették, hogy a román part felé egy csónak közeledik. A csónakban két ember ült. Mikor az ismeretlen csónakosok látták, hogy a határőrök őket figyelik, vissza akartak térni a bolgár partra. A határőrök azonban a törvényes felszólítás után lövöldözni kezdték a csónakban levő embereket. Erre a két bolgár megadta magát. A határőrök elvitték őket a kapitányukhoz, aki hosszabb vallatás után Oltinita felé utnak indította két határőr kísérete alatt. Utközben

a megkötözött bolgároknak sikerült köteleiket feloldani és késekkel mind a két határőrt megölték. A hullákat bedobták a Dunába, azután viszszaemenezték Bulgáriába.

A két meggyilkolt katona, névszerint Bogdan Filimon káplár és Toma András holttestét tegnap kihalászták a Dunából. A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a határőrök gyilkosai Cosmea (Bulgária) községbeliek. A határőrség vezetősége demarsot intézett ebben az ügyben a szófiai román követ útján a bolgár kormányhoz. A bolgár kormány hajlandó, hogy vegyes bizottság szálljon ki a helyszínre és a két ország megelégedésére intézzék el a sajnálatos incidens.

Zsebtolvaj fosztott ki egy parasztembert a Baromvásártéren

CLUJ-KOLOZSVÁR. Szerdán délután feljelentést tett a központi rendőrségen Báránszky István szászfenei parasztember ismeretlen tettes ellen, aki a Baromvásártéren ellopta 4700 lej készpénzét. A károsult elmondásából az derül ki, hogy valamelyik üves zsebtolvaj észrevette, hogy a parasztembernél pénz van s addig járkált utána, amíg kellő kezűgyességgel sikerült a 4700 lejt megkaparintania. A feljelentés alapján a rendőrség bevezette a nyomozást.

Gyanus körülmények között hirtelen meghalt egy kolozsvári asszony

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap a kora esti órákban értesítették a rendőrséget, hogy Peteanu-kolónián Ádám Krisztina 46 éves asszony hirtelen rosszul lett és meghalt. A rendőrség részéről Orlescu rendőrkapitány központi szolgálatos tiszt szállott ki a hatósági orvos kíséretében a helyszínre a vizsgálat megejtése végett, de egyelőre a halál okát nem lehetett megállapítani. Valószínű, hogy a hatóságok elrendelik a boncolást s az lesz hivatalos a hirtelen halál okát megállapítani.

A brazilai felkelők el akarják foglalni Rio de Janeirót

RIO DE JANEIRO. A san-paolo állambeli felkelők Itarare mellett nagyszabású offenzívát indítottak a kormánycsapatok ellen. A felkelők bejelentették, hogy Rio de Janeirót el akarják foglalni és az elnököt el akarják kergetni. A külföldiek élet- és vagyonbiztonságát tiszteletben fogják tartani. A kormánycsapatok lázas erőfeszítéseket tesznek a felkelők visszaszorítására.

Bolivia és Paraguay között véres harc folyik

NEWYORK. A bolíviai kormány tegnap nyilatkozatot adott ki, amelyben leszögezi, hogy nem nézheti tovább tétlenül a Gran-Chaco terület problémájának állandó kitolását és a fegyverek erejével dönti el, hogy kié legyen ez a terület: Paraguayé, vagy pedig Bolíviáé. Paraguayban szintén háborús lázban ég a közvélemény. A paraguayi kongresszus tegnap egyhanguan törvényjavaslatot szavazott meg, amely a rendkívüli állapot tartamára diktatori jogokkal ruházza fel a köztársaság elnökét. A kongresszus ezenkívül elhatározta, hogy tiltakozó táviratot küld a Népszövetségnek s panaszt tesz a bolíviai kormány eljárása ellen.

Az elmúlt nap folyamán a bolíviai csapatok megrohamozták Buento Casada helységet. Több halott és számos sebesült az ütközet áldozata. A támadás hírére Paraguayban elrendelték a 22—29. év közötti férfiaknak a mozgósítását.

Megnyugtató a bizalom! Vegyi festés, tisztításban egy fogalom!

CZINK CÉG

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám 61.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.